

Fiatal kutatók lehetőségei és kihívásai a hazai doktori képzés rendszerében

Molnár Dániel

2025. január 29.

DOKTORANDUSZOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Célunk, hogy a fiatal kutatók speciális igényeit felismerjük és megvalósulásukat ágazati partnerekkel közösen elősegítsük.

1994 óta látja el Magyarországon a doktori képzésben résztvevők érdekképviselését és érdekvédelmét

érdekképviselési- és tudományszervezési feladatok által igyekszik a doktori képzésben részt vevők munkáját támogatni, fejleszteni

aktív pályázati tevékenység,
együttműködési lehetőségek proaktív keresése

"RÉGI" KÉPZÉS

- 6 félév - 180 kredit
- 100.000 Ft/hó állami ösztöndíj
- Fokozatszerzés külön jogviszonyban (doktorjelölt)
- Az abszolutórium után bármikor (többször is!) indítható volt a fokozatszerzés

"ÚJ" KÉPZÉS

2016. szeptember 1-től
módosult a nemzeti
felsőoktatásról szóló
2011. évi CCIV. törvény

LEGFONTOSABB VÁLTOZÁSOK

a doktori képzésben 2016. szeptember 1. óta

IDŐTARTAM

A KÉPZÉSI IDŐ NYOLC FÉLÉV
(AZ ÁLLAMI ÖSZTÖNDÍJAS ÉS
AZ ÖNKÖLTSÉGES
KÉPZÉSBEN EGYARÁNT)

SZAKASZOK

2+2 ÉV

első 4 félév

második 4 félév

képzési és
kutatási

kutatási és
disszertációs

KREDITEK

DOKTORI KÉPZÉSBEN
LEGALÁBB 240 KREDITET
KELL SZEREZNI

LEGFONTOSABB VÁLTOZÁSOK

a doktori képzésben 2016. szeptember 1. óta

KOMPLEX VIZSGA

első 4 félév

második 4 félév

NEGYEDIK FÉLÉV VÉGÉN

MÉRI ÉS ÉRTÉKELI A
TANULMÁNYI, KUTATÁSI
ELŐMENETELT

ELTŰNT A "DOKTORJELÖLT" JOGVISZONY

A DOKTORI KÉPZÉS SORÁN
A KOMPLEX VIZSGÁT
KÖVETŐEN A
FOKOZATSZERZÉSI
ELJÁRÁSBAN A HALLGATÓ A
KUTATÁSI ÉS
DISSZERTÁCIÓS SZAKASZ
TELJESÍTÉSÉVEL VESZ RÉSZT,
AMELYNEK CÉLJA A DOKTORI
FOKOZAT MEGSZERZÉSE

ÖSZTÖNDÍJÖSSZEGE

KÉPZÉSI ÉS KUTATÁSI
SZAKASZBAN 140.680 FT

KUTATÁSI ÉS
DISSZERTÁCIÓS
SZAKASZBAN 180.680 FT

LEGFONTOSABB VÁLTOZÁSOK

a doktori képzésben 2016. szeptember 1. óta

BEVEZETÉS

ELŐSZÖR A 2016/2017. TANÉV ELSŐ FÉLÉVÉBEN DOKTORI KÉPZÉSBEN HALLGATÓI JOGVISZONYT LÉTESÍTŐ HALLGATÓKRA ALKALMAZTÁK

BEFEJEZÉS

A DOKTORANDUSZNAK A KOMPLEX VIZSGÁT KÖVETŐ HÁROM TANÉVEN BELÜL BE KELL NYÚJTANIA DOKTORI ÉRTEKEZÉSÉT.*

*117/G. § * (1) Az 53. § (4) bekezdésétől eltérően a komplex vizsgát követő négy tanéven belül kell a doktori szabályzatban meghatározottak szerinti doktori értekezést benyújtania annak, aki a komplex vizsgáját 2018. február 1-je és 2021. május 10-e között teljesítette.

SIKERES VÉDÉS ESETÉN

EGYSZERI 400.000 FT
TÁMOGATÁS

KERETSZÁM VÁLTOZÁS

1.300 >>> 2.000+

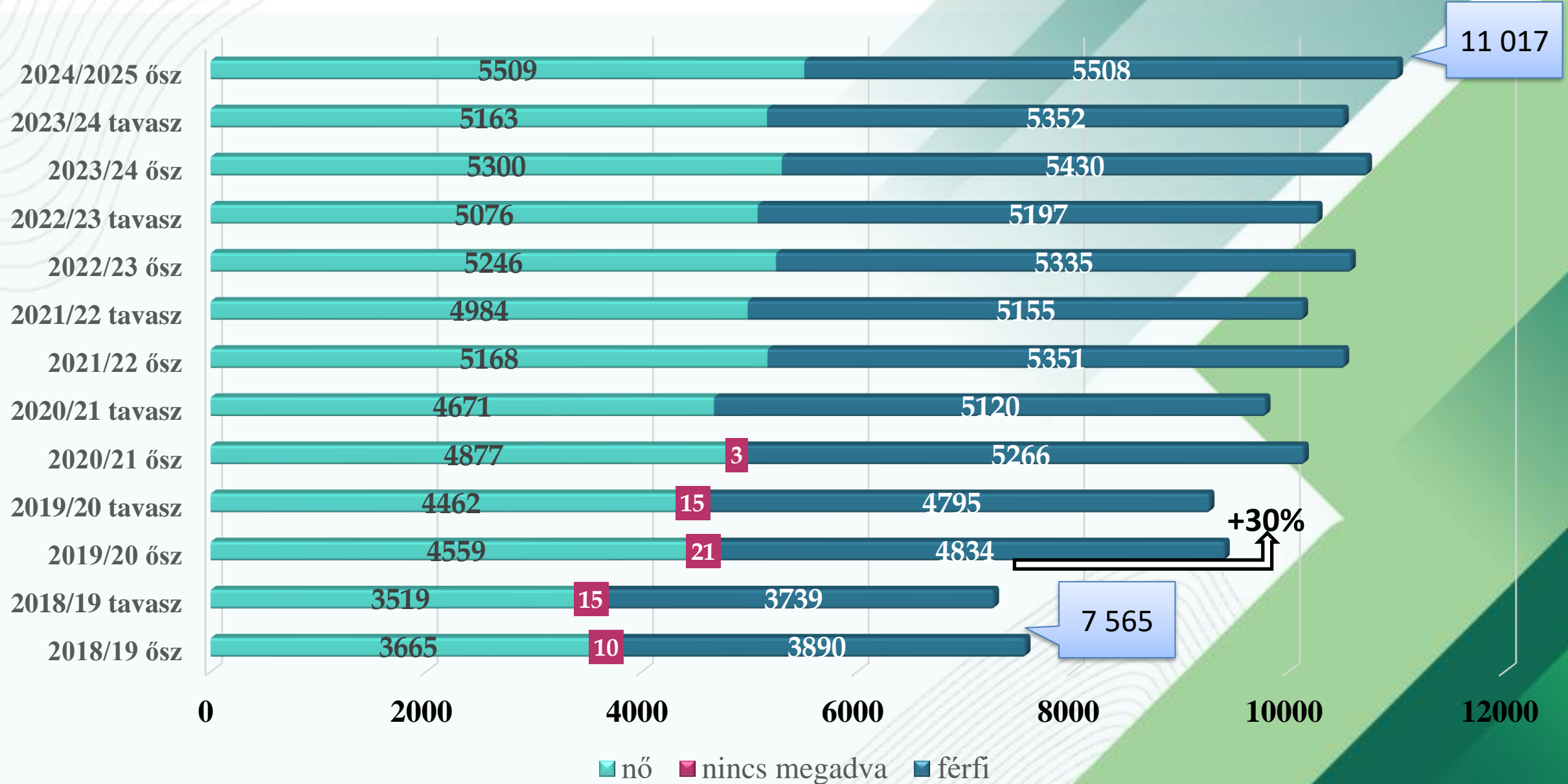
Az állami ösztöndíjas felvételi keretszám jelentős emelése történt meg 2019-től, majd 2023-ban

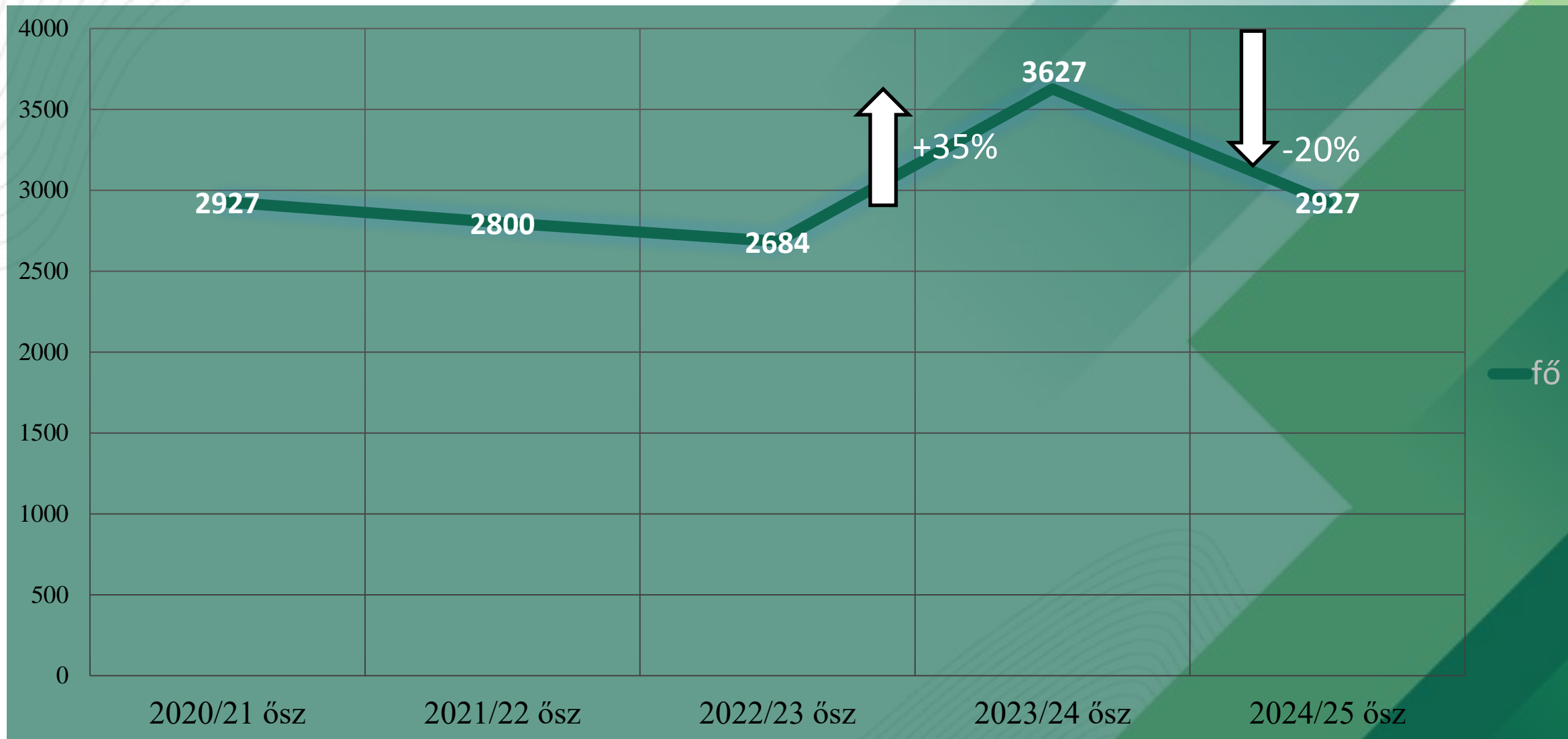
Statisztikai adatok

A hazai doktori képzésben résztvevők létszáma

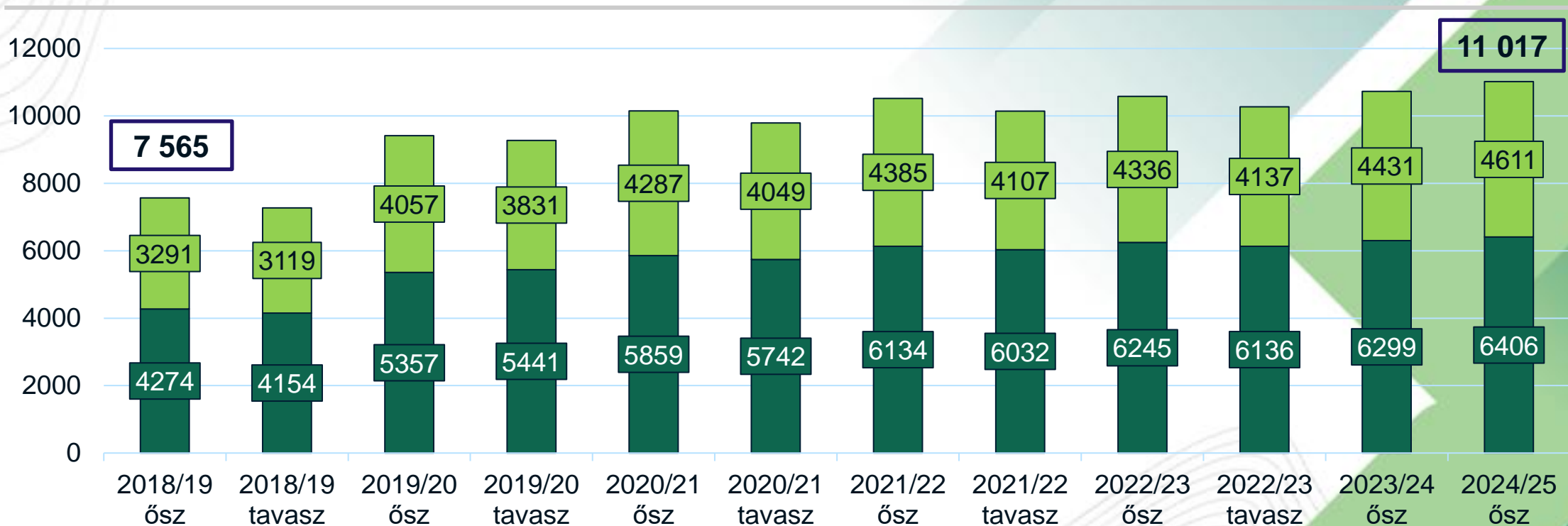

A doktori képzést megkezdők létszáma az elmúlt 5 tanévben

Az elmúlt 6 évben 45,6%-kal nőtt a doktori képzésben résztvevők létszáma

A doktori képzésben résztvevők száma nagy tudományterületi csoportosításban fő

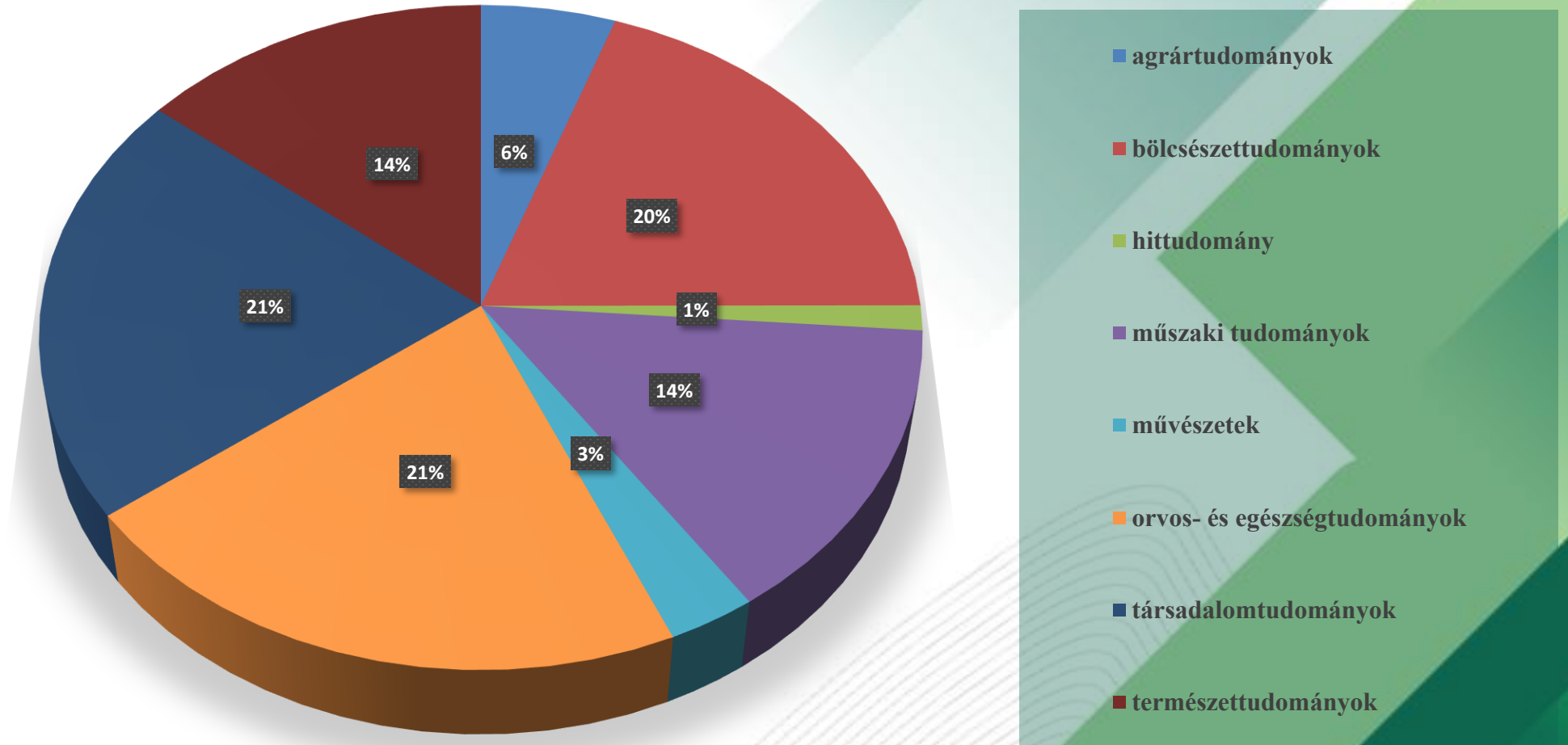

■ Nem kibővített STEM (bölcseztudományok, hittudomány, társadalomtudományok)

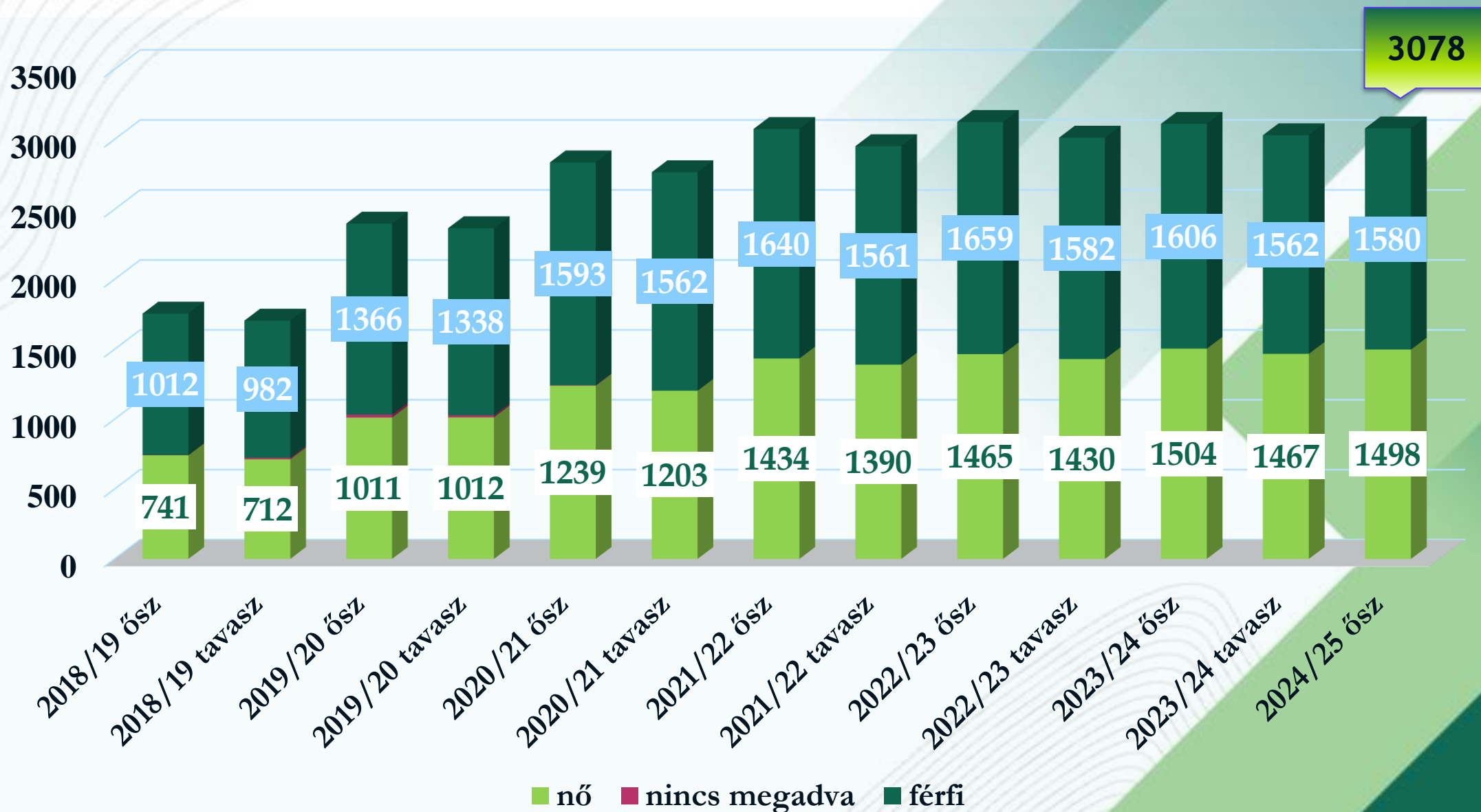
■ Kibővített STEM (agrártudományok, műszaki tudományok, művészetek, orvos- és egészségtudományok, természettudományok)

A hazai doktori képzésben résztvevők tudományterületi megoszlása

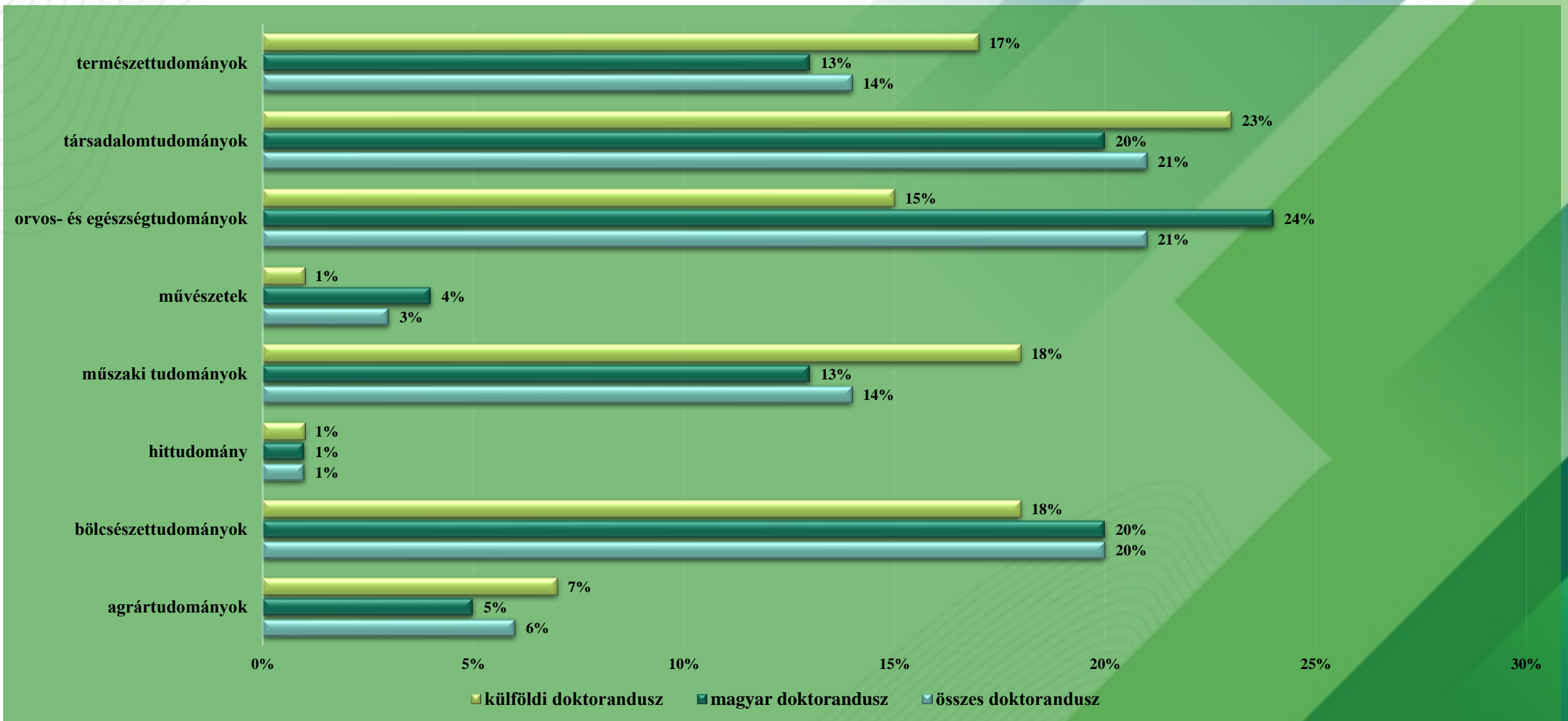
2024/2025 I. félév

A hazai doktori képzésben résztvevő külföldi doktoranduszok létszáma

A hazai doktori képzésben résztvevő doktoranduszok tudományterületi megoszlása

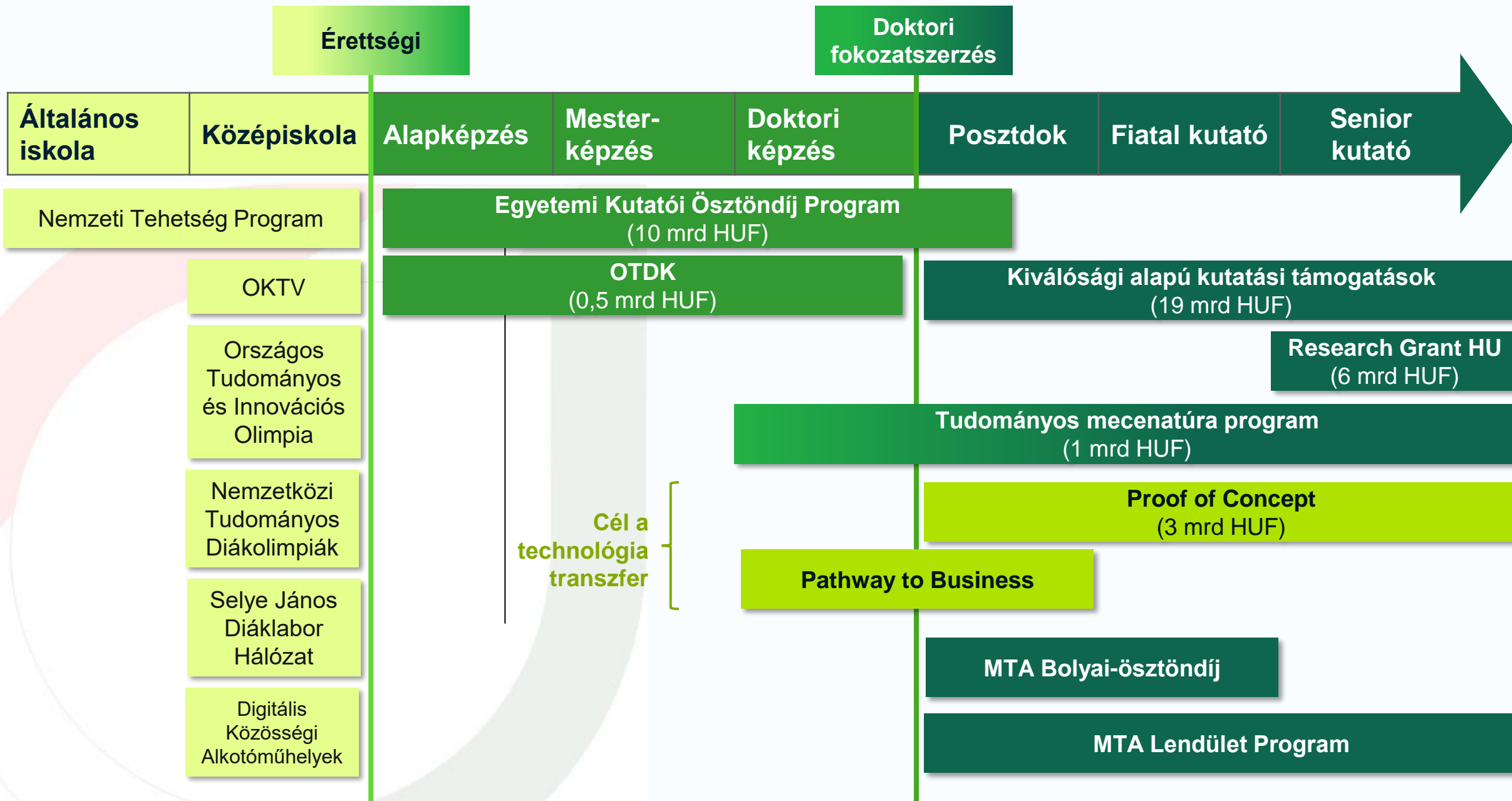
Támogatási lehetőségek

A doktori képzésben résztvevők számának növelését célzó intézkedések (2023)

1.	Bővülő ösztöndíjak a graduális és doktori képzésben résztvevők számára	<ul style="list-style-type: none">▪ Elindult az Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program (EKÖP), keretösszege 2024-ben 10 milliárd forint.▪ Az állami fenntartású intézményekben elindult a Doktoranduszi Kiválósági Ösztöndíj Program (DKÖP).
2.	Az egyetemek és a vállalatok összekapcsolása	<ul style="list-style-type: none">▪ Kooperatív Doktori Program folytatása▪ Szochó kedvezmény bővítése a PhD-képzésben résztvevő foglalkoztattak esetén▪ Önköltség matching fund
3.	Bővülő doktori képzések	<ul style="list-style-type: none">▪ A doktori létszámkeretek nyitottá váltak elsődlegesen az MTMI területen
4.	Szolgálati idő (nyugdíj)	<ul style="list-style-type: none">▪ Nyugdíj szolgálati idő matching fund (50%)
5.	Tehetségek segítése	<ul style="list-style-type: none">▪ A legtehetségesebb hallgatók számára alapképzés után megkezdhető doktori képzés
6.	Hitelképesség megteremtése	<ul style="list-style-type: none">▪ Az MNB-vel együttműködésben a bankok elfogadják a doktoranduszi ösztöndíjat jövedelemként a hitelnyújtás során
7.	Édesanyák kedvezménye	<ul style="list-style-type: none">▪ A doktoranduszi időszak alatt anyává váló fiatal kutatók passzíválási kedvezményeinek kiterjesztése, továbbá a doktoranduszok jogosulttá váltak otthonigazgatási díjra is.

Kiválósági alapú, egyéni kutatástámogatási programok rendszere

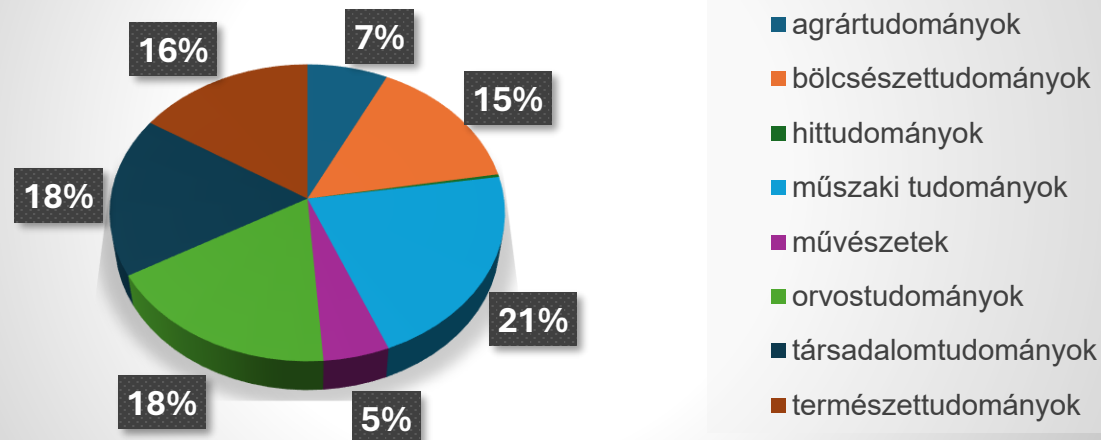
Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program (EKÖP)+20%

Megemelt finanszírozás

- A korábbi ÚNKP és KDP integrálásával 2024-ben 10 milliárd forintra emelkedett az EKÖP kerete.
- Az ösztöndíjak összege 25%kal emelkedett (125-250 ezer forintra)

A program megkezdésének éve	2024 - EKÖP	2024 – EKÖP-KDP	Összesen
Támogatott pályázatok száma	2209 fő	171 fő	2380 fő
Támogatás összege	5.000.000.000 Ft	4.906.607.470 Ft	9.906.607.470 Ft

EKÖP nyertes pályázatok tudományterületi megoszlása

Válaszút előtt a doktori képzés?

Megújuló doktori képzés

A jövő tudósaiért és a fenntartható kutatói közösségért.

Szakmai és anyagi megbecsülés

- szakmai elismerés
- anyagi támogatás
- motiváció és elköteleződés

Kiszámítható kutatói életpálya

- biztonság
- stabilitás
- hosszú távú elköteleződés

Világos karrierutak

- átlátható előmeneteli rendszer
- előrelépési lehetőségek

**Köszönöm a
figyelmet!**

